

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOCENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠESTNÁST STRANÁCH.

<p>Predplatná cena : Na celý rok -- -- 4 koruny -- hal. Na pol roka -- -- 2 " -- " Na štvrt' roka -- -- 1 " -- " <i>Jednotlivé číslo 8 hal.</i></p>	<p>Zodpovedný redaktor : Dr. ALEXANDER ERNSZT, páp. komorník. Majiteľ a vydavateľ : JÁN MOLNÁR.</p>	<p>Redakcia a vydavateľstvo : Budapest, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám. <i>sem sa majú posilať predplatky, taktiež dopisy do noviny, ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify. Rukopisy sa nazpáť nedávajú.</i></p>
--	---	---

Nový leták kresťanskej ľudovej strany.

Každému zdarma.

K poučeniu voličov opustil včul tlač nový leták kresťanskej ľudovej strany. Leták ten má nápis: *Na koho máme hlasovať?* V stručnej krátkosti a srozumiteľne vykladá sa v tomto spisku všetko, čo má vedieť každý volič kresťanský.

Obsah jeho v hlavných fahoch je nasledujúci:

Oboznámenie liberalného sveta. Vysvetlenie cirkevnopolitických zápasov. Pustnutie krajiny v dobe liberalismu. Historia kresťanskej ľudovej strany. Ustanovizne pod panovaním koalície. Kresťanska ľudová politika. Politické požiadavky malých hospodárov, malých priemyselníkov a robotníkov. Oboznámenie terajšieho postavenia politického. Nová vláda. Stránky 48-tich. Rušitelia Jednoty v katolíckom tábore. Úlohy budúcnosti. Kresťanská ľudová strana a ľud.

Zdarma a ochotne pošleme tento leták v zodpovednom počte každému, kto na dopisničke požiadá centrálnu kanceláriu kresťanskej ľudovej strany v Budapešti, IV., Ferencz József-rakpart 27.

Na ktorú stranu máme hlasovať?

Volby máme zas pred sebou. Snemovňa je rozpustená, majú byť noví vyslanci do nej volení. Kandidáta vládnej strany skoro každý okres bude mať. Práve preto upozorňujeme, napomíname, prosíme bratersky ctených pánov vo-

ličov, aby nehlasovali na mameluckých kandidátov.

Stari liberáli, o ktorých sme si mysleli, že už vo večnosti odpočívajú, vstávajú zas hore. Prichádzajú s novým kepienkom pred voličov, s menom stránky národnej práce.

Začína sa teda boj po celej krajine a tak chystajme sa naň. Od tohoto boja závisí budúcnosť našej vlasti a nášho kresťanského ľudu. Skrz liberalizmus v nebezpečenstve sa nachádzajú náboženské, cirkevné školy, cirkevné majetky a občianska sloboda. A preto nesmieme na kandidátov liberálnej strany hlasovať.

Terajšia vládna strana je podobná nemocnici, v ktorej sú hluchí, slepí, chromí, ktorým není k odpomoženiu. Liberáli mnohí sú slepí, lebo nechcú vidieť biedu svojich voličov a preto neodanili bursu, neboli na pomoci roľníctvu, nebránili malých remeselníkov proti veľkým dielniam, sú hluchí, lebo nepočúvali hlas svojich voličov, ktorí ich prosili, aby nehlasovali na predlohy protikresťanské. Sú aj chromí lebo medzi voličov nechodievali.

Ponevác ale vedia to, že chovaním svojim celkom odvrátili voličov od seba, prichádzajú pred voličov s novým menom, ich cesta je ale tá stará, ktorú ľud v oškľivosti má.

A jaká nenávisť opanovala liberálov v minulosti oproti ľudákovi. Kto bol ľudákovi, ten nesmel rečniť, nesmel svoje spisy čítať, nesmel dľa svojho svedomia a presvedčenia vyslanca voliť. Kto bol kresťansko-ľudového smýšľania, keby bol jak poriadny, nábožný, bohabojný, statočný, predsa ho liberálni mameluci pomlúvali a za buriča vyhlasovali.

V staroliberálnej strany práci nehľadajme uznanlivosť. Neúfajme sa, že ona kedysi povie, no ľud už dosť dane platí. O nie! Liberálni mameluci dvíhali daň a dvíhať ju budú, zakaiaľ im masťný hrniec znovu neprekotíme a zo snehovne ich znovu nevytisneme.

A teraz je k tomu príhodný čas, volby sú celkom blízko,

Prebudme sa zas! Ukážme celému svetu, že sme kresťania i dľa svojho presvedčenia a chovania sa. Ukážme, či si vieru viac vážime, nežli časné veci. Či my môžeme Krista zapref, to jest podporovať pri voľbách takých, ktorí Krista svojim životom zapierajú, proti Nemu bojujú. Nesmieme hlasovať na slobodných murárov, na liberálnych zrádcov Krista. Na tých liberálov, ktorí nielen viery nemajú, lež ani ľudskosti, lebo keby ľudskosti mali, neboli by tak ohavne, tak bezcitne zachádzali s ľudskými voličmi v minulosti pri voľbách. Keby mali len trochu spravodlivosti v sebe, neboli by habali volebné práva daň statočne platiacim občanom.

Či si všímali liberáli zákony, či oni šetrili slobodu našu, či sa nevyhrážali, nesľubovali všeličo, neprosili a nehrozili, aby ubohí voličia toho volili, koho liberáli za svojho otroka držali?

My nesmieme byť slepými prostriedkami skrze hlasovanie na liberála toho, aby sa teraz znovu s nami tak ohavne a ukrutne zachádzalo. Volby sú už pred dverami. Ľud má svoj osud a svoju budúcnosť teraz vo svojej ruke.

Kto bude hlasovať zas len na liberálov, ten nech sa potom neponosuje, že sú farchy veľké že ho utláčajú. Kto čo si pri voľbách so svojim hlasovaním navarí to potom nech zjije.

Budme ku všetkému prichystaní. Volby pravdepodobne koncom mája alebo počiatkom júna sa prevedú. Sriaďme sa do tej doby, postavme všade kandidáta kresťanskej ľudovej strany a hlasujme na toho. Tieto volby budú s veľkým podplácaním prevedené; také groše ale považujú sa za judáške, lebo od zednárskeho liberálov pochádzajú.

Budú sa nám aj vyhrážať, toho si ale ani nevšimnime, lebo to sa robiť nesmie, to zákon zakazuje a keby sme za to vyhrážajúceho sa úradníka jeho vrchnosti oznámili, ten by mohol i svoj chlieb ztratíť.

Podplácanie, hrozby, prosby, priateľstvo, kmoterstvo a iné podobné veci nesmejú obúsiť naše čisté svedomie, ktoré nasiedujú, poriadny kresťan len na kandidáta kresťanskej ľudovej strany bude hlasovať. Jestli pretrhneme niť liberálov pri tejto voľbe, dobre bude s nami, jestli sa ale judášsky zachováme, beda nám; celý svet povie, že nemáme viery, nemáme presvedčenia, ba i sami liberáli nás po voľbách vysmejú, že sme sprostí.

Viera, seba povedomie, statočnosť a naša i našich dietok budúcnosť žiadajú, aby sme všade bojovali proti liberálom a hlasovali len na kresťanskú ľudovú stranu.

Nech žije kresťanská ľudová strana!

Ján Bartos.

Uprímné slovo k voličom čačanského okresu.

Milí bratia ľudáci! Ja nie som prorok, ale znám spôsob a prostriedky tých *liberálov*; preto vopred vám zvestujem a predpovedám, jako sa budú šanať, vláčiť, behať, vozíť po tom našom vrškovom dolinovom okrese, jako budú privoňavať, ošúchať sa o každého, kto nepriznáva sa ku jejich táboru, jako budú pracovať za svoje víťazstvo a jako budú chcieť utláčiť, zadusiť, zaskrtiť tú našu ľudovú kresťanskú stranu pri voľbe.

Zbroj jejich je nám známa, veď ju vyberajú zase z toho *liberálneho* arzenálu. Slabých budú zavádzať, obchádzať, sľubami klátiť; silným, neohrozeným sa budú vyhrážať; ľahkoverných budú klamať a všetkých budú ciganiť. Máš-li synka čo ti ešte len husy pase, budú ti sľubovať, že ti ho vymôžu od vojančiny; pustil si sa do súdu, sľubia ti, že ho s pomocou jejich vyhráš; previnil si sa v čom, zabezpečia ňa, že sa ti nič nesmie stať, skočila ti krava do panského a udal ňa hajný, tak ňa uistia, že ti to odpustia; máš mlyn a platiš drahú vodu, sľubia ti, že ju darmo dostaneš; rád by si hviezdy z neba jako gombiky prišiel si na kabát tvoj, sľubia ti, že ti ich z neba zvesia. Nepodlahneš-li sľubom, budú sa ti hroziť, aby ňa nalakali, nastrašili.

Budú ňa strašiť, že ti syna vyhodia zo služby, že ti odoberú trafikú a licenciú jak si

horko-fažko kedysi takú dostal; si dlžen komusi pár groší, budú sa ti vyhrážať, že ti ich vypovedia a fa zažalujú; máš hnoj vo dvore, včul im prinde na mysel, že ten tam škodí tvojmu zdraviu; na koni ti najdú soplačku, na krave slinačku, na tebe trachomu a tak im bude ležať na srdci tvoj zdravotný stav, počas voľby, jako keď by o inom žiadnej starosti nemali. A všetko bude hneď dobre, všetko budeš mať v poriadku, jak do ruky čapneš jako na jarmaku a pristaneš ku jejich *liberálnej* pravde.

Budú štváť a huckať otca proti synovi, brata proti bratovi, suseda proti susedovi, budú vyhľadávať a vykutrávať tvoje slabé strany, vynajdú tí všetky možné a nemožné chyby a tak fa budú lapať jako vtáka na lep, jak na jejich konárik sadneš.

Keď vyjdeš do tvojej ovocnej zahrady a najdeš pod jabloňou na zem zpadnuté jablko odpoly nahnité a v ňom najdeš znak zubov, čo do neho zahryznuly, je-li nahryznuté na zdravej strane, tak tam bol človek, jak ale je nahryznuté do zhynitej strany, tak tam bolo prasa. Pozri, bratku môj drahý, takto nahryzujú pri voľbách tie liberálne zuby do strany slabosti tvojich. Preto nedaj sa vábiť sľubami, nedaj sa strašiť hrozbami, lebo je to len veštka podvod, klam a mam; sľuby ti nesplnia, hrozby ti neuškodia a keď v tomto ohni útokov *liberálnych* na teba namierenýc stálym a nezlomným zostaneš, vtedy tebe platia a znejú tie utešené slová tej našej čarokrásnej piesne slovenskej:

Koho dar nezvedie, hrozba nezkloní,
Tomu moja pieseň slávu zazvoni!

Iný spôsob tej prekiatej *liberálnej* práce proti našej kresťanskej ľudovej strane pri tejto voľbe bude ten, že ti dobre zaplatení *liberálni* odkundesí a korteši budú na kresťanskú ľudovú stranu jazyky vyvalovať až po brucho, budú jej vodcom nadávať, budú ju osočovať, ohovárať, na ňu špintať, budú ju po svojich *liberálnych* novinkách-muchotrávkach opisovať, na ňu štekať jako psy v jasnú noc na nový mesiaček; budú vám do hlupákov, sprostákov, tmárov, zpiatočnikov, buričov, svoditeľov, darmožráčov, bruchopasníkov nadávať; vodcov ľudovej strany a duchovných vašich pastierov ľudovej strane verných, vašich priateľov najúprimnejších budú pred vami znižovať, potupovať, aby lásku a dô-

veru vašu v nich zklátili a tak vás sebe získali.

Po reči a speve poznáte týchto liberálnych vtákov.

Liška sedela pod stromom, na strome sede havran, v zobáku držal kus tvaroha. Liška sa mu šmajchluje a povie:

— Priateľu môj havranku, jak krásny ty máš hlas; zaspievaj mi, aby sa mi srdce potešilo!

Sprostý havran veril podvodnému slovu, otvoril zobák, zakrákal raz dva razy, tvaroh mu vypadnul a liška ho uchytila.

Takéto sú tie librálné sladké slová a falóšné hlasy liberálnych podvodníkov. Bratia ľudáci! Nedajte sa klamať, veď oni len na ten tvaroh vašich hlasov, vašich votov číhajú a inak o vás nedbajú. Včul ich vidíte, včul sa vám podlizujú a po voľbe päť rokov zase ich nevidíte. Včul sá vedía vyškľabovať proti našej kresťanskej ľudovej strane po sklepoch, že ona je príčinou drahoty, že ona je príčinou veľkých porcií a iných farchí, že ona hatí vývin a rozkvet; len im verte, však po voľbe sa presvedčíte, že ešte dražšej vám budú predávať, ešte lepšej ten daňový šróf nad vami budú krútiť a o vývin váš kulturný a hospodársky ani toľko sa nebudú starať, jako o lanajší sňah.

Pamätajte drahí bratia ľudáci na úprimné slová moje; keby tí «národní pracovníci» *liberálni* len jednoho-dvoch kňazov katolíckych vedeli zviešť do svojho tábora: jako straky na kôle vám ich budú vychvalovať, za múdrych, pokročilých, vlasteneckých, osvietených vyhlasovať a jako medveďov s retiazkou na nose po rynkoch a uliciach ukazovať; tým za hlúpych, necvičených vykričaným ľudovej strane verným kňazom ale budú ich za vlastenecký, vzorný príklad predstavovať.

Neverím, že by sa stať mohlo, aby, ktorý katolícky kňaz prihlásil sa mohol ku tejto liberálnej pracovnej strane. Však ale jak by sa to predsa stalo, vedzte bratia moji ľudáci kresťanskí, že každý odrodilec pravdy kresťanskej je opovrženým u šlechtného sveta chvála nepriateľa je vždy len haňbou pre muža bezúhonného, poctivého. A jako špinavé liberálne papule hanu a potupu budú kydať na našu stranu kresťanskú ľudovú, na jej vodcov, na jej kňazov,

tak neušetria ani jej kandidáta, dobrého priateľa ľudu nášho *Dra Emila Gyurissa*, zástupca pravdy, verejného bojovníka za práva ľudu. Svojho kandidáta budú chváliť, nášho budú haníť; svojho budú do siedmeho neba vyvyšovať, nášho budú ponížovať a potupovať; svojmu budú čnosti pripisovať, na našom budú len chyby vyhľadávať, svojho budú hladkať, nášho budú šľahať, svojho budú obejmať, po našom budú skákať, svojho budú bozkávať, nášho budú kopáť.

Bratia ľudáci! Neverte falošnej chvále, neverte zlomyseľnému potupovaniu. Láska úprimná nedá sa slovami, lež skutkami dokazovať. Nemôže byť hodnejší cudzí nad naším, s nami necitiaci, nás nerozumejúci, naše túžby nezna-
júci nad toho, jehož srdce za nás bilo a bije, ktorý za nás už od rokov pracoval nás zastával a keď mohol srdečne rád nám pomáhal. Preto čím viacej vám budú falošne haníť nášho milého kandidáta, tým viacej nech zahorí láska vaša k nemu a tým horlivejšej mu privolávajme celým srdcom a celou dušou: **Nech žije náš kandidát kresťanskej ľudovej strany dr. Emil Gyuriss!**

Veď náš kandidát je všeobecne obľúbený v celom okrese, priateľov má všade a hlasovali by za neho aj úradníci, mešťania, notári, rychtári, krčmári, bo každému dobre činil, za každého sa zaujal, bo všetkým zarovnak bol zástupcom, všetkých žiadostí jednako podporoval. Ale tá liberálna sloboda už poputnala všetkých od vlády odvislých ľudí, ktorí v novej dobe tej starej *liberálnej* strany len jedno presvedčenie mať smejú, totižto *liberálne*, ktorým dovoľia hlasovať na kohokoľvek, ale beda im, keby na *liberála* nehlasovali. Jedon sa musí obávať, že ztratí službu, druhý že pôjde do pensie, tretí že bude preložený do Trantarie, iný zas že nepostúpi v úrade atď.

Bratia ľudáci! My sme neodvislí, naše svedomie, naša sloboda neni tou *liberálnou* refazou obviazaná; my sa nemáme čoho obávať, naša sloboda je opravdivá, kde nás srdce ľahá, tam ideme; ktorý človek, ktorú strana sa nám ľubí, tej sa pripojíme a toto je naše krásne právo, ktorým vyvýšení sme nad tie úradné hlasy, ktorým len *liberálnymi* byť dovoľia, bárs im aj srdce krváca.

Viete ľudáci moji, jako sa vtáci lapajú na

vábcoch? Chytia vtáčka, zatvorí ho do klietky, vynesú ho do hory, na nôžku priviažu mu dlhý špagát, ľudia skovajú sa do kričkov a toho zatvoreného vtáčka tým špagátom trhajú za nôžku, ten od bolasti kričí, piští a na jeho hlas priletia ku klietke iní vtáčkovia aby mu pomáhali, sadnú na lepom natreté stromky pri klietke a sú lapení.

Tá nová *liberálna* strana má pre nás katolíkov takého vábca v osobe jedného ministra, dobrého katolíka. Vedzte teda vopred, že tí liberálni korteši vás verných kresťanov, katolíkov s týmto vábcom budú vábiť a vám prespevovať, jaká je tá liberálna strana dobrá, katolícka. To vám ale nepovedia, že iným vierovyznaniam ju budú chváliť, jaká je aj tým dobre prajúca, židom ju budú chváliť jaká je dobrá židom, beznábožným ju budú chváliť jaká je dobrá liberálna.

Jako že to teda stojí s tým horlivým katolíckym ministrom v tej liberálnej vláde? Ano, je pravda, že ten minister výučby a náboženstva je horlivým a dobrým katolíkom. Však naša kresťanská ľudová strana ho za dobrého katolíka vychovala, lebo predtým ku tejto našej strane patrila a tá liberálna strana ho jako ľudáka mučila pri voľbe v Nitre, keď mu jeho tisíc voličov zatvorili a hrozným násilienstvom ho prevládali. On ale zanechal ľudovú stranu, z nej vystúpil a teraz stal sa ministrom. Liberáli však neveria, bo po svojich novinách mu jeho katolícke presvedčenie na oči vyhadzujú a svätý liberalizmus na neho zverif si netrúfajú. Či ale tento horlivý katolícky minister veci kresťanskej môže čo pomôcť?

Drahí bratia! To musíte vedieť, že jako v obci všetko riadi obecný výbor, tak spravovanie krajiny prevádza výbor ministerský, ktorý sa nazýva ministerská rada. A jako na výbore nad každou vecou hlasovaním sa rozhoduje, tak aj v tej ministerskej rade nad všetkým sa hlasuje. A keď vo výbore obecnom jeden výborník proti ostatným sám nič nepovedie, tak aj v ministerskej rade jeden minister proti desiat druhým ministrom nič nemôže previesť. A keď teda je desať ministrov liberálnych a jeden horlivého ducha katolíckeho, jako ten jeden môže brániť naše kresťanské záujmy, naše kresťanské práva? Vnútorne kresťanské presvedčenie tohoto

katolíckeho ministra len dotiaľ dopustí mu zostať pri kresle ministerskom, dokiaľ veci kresťanskej užitočným byť môže a keď ho v kresťanských záležitostiach tí ostatní liberálni ministri prehlasujú, zanechá svoj úrad a prinde miesto neho druhý liberálny.

Preto aj protestujeme proti tomu, aby vysokú osobnosť jedného katolíckeho muža ministra pri kortešačkách použili za väbca pre katolíkov, už aj z tejto príčiny potrebujeme nadmieru, aby na sneme mali sme zástupcov svojich kresťanských práv a preto jakokoľvek budú páni liberáli nám katolíkom vytrubovať vládu za katolícku, vieme, že je ona len *liberalna*, od ktorej ochranu našich starodávnych práv kresťanských v budúcnosti zabezpečenú nevidíme a zato ku nej dôveru nemáme.

Drahí bratia, kresťanskí ľudáci! Pamätáte sa na to sv. evanjelium, ktoré poslednú nedelu po sv. Duchu sa nám číta? Lásavý Pán Spasiteľ predpovedá hrúzu posledného súdu, predpovedá príchod Antikrista a hovorí: «Vtedy, keď by vám kto riekol: hľa, tuto je alebo tamto, neverte. Lebo povstanú falošní proroci a činiť budú divy veľké, tak že by do bludu zavedení boli, keby bolo možno aj vyvolení. Preto, keď vám povedia: hľa, na pustatine je, nevychádzajte; hľa v skrytých príbytkoch je, neverte. Hľa, predpovedal som vám.»

Týchto falošných prorokov, týchto vlkov v rúchu ovčom už sa kopa honí po okrese našom, nevychádzajte ku nim a neverte im, aby ste neboli zavedení do bludu.

Naša pravda kresťanská je len jedna, na tej stojme; naše presvedčenie kresťanske je len jedno, to si nedajme, to si braňme; naše srdce kresťanske je tiež len jedno, toto srdce dajme našej kresťanskej ľudovej strane a celým týmto srdcom volajme: **Nech žije kresťanská ľudová strana a jej verný prvrženec náš kandidát dr. Emil Gyuriss!**

Úprimný ľudák.

Ku kresťanským voličom.

Liberalizmus, tento mnohohlavý drak ožil a otvára svoju papuľu, aby pohltol slobodu občanov a znovu uviedol navládu bývalých bašikov a trýzniteľov ľudu.

Vedel som ja vopred, že liberalizmus ožije, lebo tí páni, ktorí na to sa chytili, že zotnú hlavy tohoto draka, boli slabí a nesvorní a do hláv draka nedali sa s ostrými, lež s tupými šablami. Preto ožil drak liberalizmu. Preto svitlo liberálom. Preto dostali zas do ruky navládu.

Tie isté mátohy, pred ktorými triasť sme sa museli za tak dlhý čas, tí istí tyrani, ktorí nás nivočili, prenasledovali, vydierali, prehánali, pokutovali, žalárovali a do zúfalstva vohnali Toto je tá takrečená strana pracovná.

Liberáli a práca.

Oheň a voda!

Mysleli si, že nás zavedú a oklamú, keď nové rúcho hodia na seba!

O nie! Poznáme vás! Nezabudli sme minulosť, veď veľmi mnoho trpeli sme od vás. Nezabudli sme vaše tváre, pred ktorými neraz triasli sme sa. Prečo? Preto, lebo sme le vyznávali sme naše kresťanske presvedčenie, našu lásku, vernosť a oddanosť ku kresťanskej ľudovej strane. Preto, lebo nenávideli sme liberálnych tyranov, ktorí znevážia človeka chudobného.

A títo ľudia opovažujú sa pracovnými nazývať. Či my snáď neznáme ich prácu? Je-li ich práca osožná ľudu? Poistí-li ona slobodu a dobrobyt obyvateľstva uhorského? Nie! Lebo tí páni pod rúskom «pracovná strana», nie pre ľud chcú pracovať, lež pre seba a pre viedeňské kruhy, ktoré vydrať chcú od nás nové farchy.

No my kresťania nechceme takúto prácu! My sa ohradujeme proti náhončím strany pracovnej, lebo strana táto nenie iné ako otroctvo klam, šudierstvo a vyžieranie ľudu. A práve preto nech liberáli idú medzi židov, medzi freimaurerov a medzi lakomých Judášov, nám ľudákovi ale nech pokoj dajú. My ich nechceme my ich nenávidíme. My máme našu stranu kresťanskú. Tej sme vernosť prisahali. Od nej neodstúpime. Tú nezapredáme!

Či nenie tak, bratia ľudáci!

Či vám nevravím zo srdca!

Pravda áno! Vydržte preto pevne pri kresťanskej ľudovej strane. Nebojte sa liberálov! Tu sme my, obránime vás proti ich podvodom a proti ich bezočivosti. Oznamte nám každý výčin liberálnych vystupkárov a my sa posta-

ráme o to, aby oni prísne trestaní boli. Neni sme my otroci. My sme takí páni ako hoc aký veľkomožný a osvietený liberál. Veď my pracujeme. Oni z našich mozolov žijú.

Smele sa do boja bratia! Shelých je budúcnosť! Porazme nenávidených liberálov! **Nech žije naša kresťanská ľudová strana!**

Ludák.

Ohlas k voličom okresu Szempc.

Voličia sempeckého okresu veľké shromaždenie vydržovali 31. marca v Szempci a usniesli sa jednohlasne, že za ablegátskeho kandidáta postaví bývalého krajinského vyslanca svojho Franca *Csizmaziu*, Urobili to v tom pevnom presvedčení, že v tomto miešaného jazyka okrese, zástave kresťanskej ľudovej strany k víťazstvu pomôže jedine Franc *Csizmazia*.

Každý svedomitý volič tohoto okresu musí uznať, že Franc *Csizmazia* ako krajinský vyslanec už aj posial všetko možné urobil za svoj okres, Spomenem len jeden pád, ktorý veľmi padá do očí a ostatné zamlčím.

V obci *Cseklész* už od pradávnych časov trpeli občania na nedostatok dobrej vody. Franc *Csizmazia* ako ablegát kresťanskej ľudovej strany vychodil im u predošlého ministra orby, že dostali artézku studnu, tak že o dobrú artézku vodu nikdy viac starostí mať nebudú. Toto je len jeden dôkaz toho, ako za okres svoj bezúšestne pracoval Franc *Csizmazia*. Dlho by trvalo, keby som všetko chcel uviesť, ako sa unoval v prospech jednotlivých občanov svojho okresu.

Neohrození ľudoví voličia sempeckého okresu neznajú preto veľkú prísnejšej povinnosť, ako k absolutnej väčšine pri voľbe dopomôcť kresťanskej ľudovej strane a úradnému kandidátovi jej Francovi *Csizmazia*.

Vládny kandidát s jeho liberálnym programom v sempeckom okrese darmo probuje. Naš okres do krajinského snemu vždy posielal protiviládneho kandidáta a veľkú po dva razy ľudáka. Prítomne tiež neodstúpime od tohoto, lebo dobre vieme, že opozícia je potrebná v parlamente, práve tak, ako dozorný výbor potrebný je všade, kde šafári sa s verejným majetkom. Jediná zdravá a statočná opozícia ale, ktorá

môže úfať, že volakedy k vláde prinde je kresťanská ľudová strana.

Národnárskeho kandidáta si tiež nežiadame už i z tej príčiny, bo vtedy by pri našej voľbe aj krv tiekla. Vieme dobre, že v našom okrese je mnoho voličov maďarského jazyka a tí by veru veľmi zle znášali sa s narodniarmi. Vojsko by malo roboty, čoho nežiada si žiadon svedomitý človek. Kto by aj sodpovedný bol za prípadné krvepreliatie? My si to nechceme na svedomie brať a preto my slovenskí voličia v jednom tábore s voličmi maďarského jazyka a spojenými silami pracovať budeme na zničenie spoločného nepriateľa nášeho, kandidáta totiž liberálneho. Keby sme sa ešte aj my slovenskí voličia na dve stránky potrhali, tomu najviacej tešili by sa len naši večití nepriateli, tí liberálni tatári. Keď inšie nie, aby im toto ľahko dopomôcť mohlo k víťazstvu. Nuž a toho my im na žiadon pád nedoprajeme.

Píšu' že vraj národnárska strana je jedine kresťanská a ľudová strana, bo vrav, že len ona opravdove zastupuje kresťanský katolícky ľud. Celá táto do tretieho neba vychvalovaná strana ale je len také luteránske národnárstvo. Chceli by nás rozdvôjiť, aby nad nami panovať mohli Ale sa veru nedáme!

Teší náš, že aj v susednom galánthanskom okrese hýbu sa naši ľudáci a usilujú sa kandidátovi kresťanskej ľudovej strany dopomôcť k víťazstvu. To je aj celkom v poriadku. My sa tiež pevne budeme držať, aby nás naši susedia nezahaňbili.

Dobre vieme, koľko a akých zatých nepriateľov v našej drahej vlasti má naša viera v podobe židov, freimaurerov a socialdemokratov, ktorí hovoria, že nebe ponechávajú vrabcom. Starí a noví liberáli, židovské a protestantské noviny všetky ustavične píšu proti nám katolíkom, jednotajne nám nadávajú, posmieľajú sa z našich najsvätejších vecí. Proti všetkým týmto vzteklým útokom obrániť nás môže ako neodolateľne silný tábor jedine kresťanská ľudová strana.

Preto aj drahí bratia, slovenskí voličia okresu sempeckého hlasujte všetci do jedného na ablegátskeho kandidáta kresťanskej ľudovej strany.

Nech žije Franc Csizmazia!

Z Oravy.

Turdosin.

Liberál Ján *Richter* prišiel k nám 4. apríla. Poštár Šefčík pripravil mu triumfálnu bránu na dvoch telegrafických stĺpoch a k jeho privítaniu s jeho kamarátmi na železničnú stanicu vyslal slávnostné publikum pozostávajúce zo žien a malých detí.

Pred týmto slávnostným publikumom, v ktorom bolo veľmi málo voličov, lež k jeho obrane tým viacej žandárov. držal svoju chýrnu reč Ján Richter.

Tak tu ako deň predtým vo Veľkej Vsi, vychvaloval Khuena, chválil sám seba, vyznal o sebe verejne, že je on liberál, pri tom ale hany kydal na katolícku stránku.

Povodilo sa mu ale tak, ako to zaslúži každý liberál, ktoré svoju katolícku stránku zanechá, zapredá a kepieokom obracia. Vošiel do fary, začal nášho pána farára oblažovať, jemu sa podlizovať a ho podvádzať, tento ho ale verejne ako zradcu, ako kňaza liberála zo svojej fary vykázal.

Keď v Turdošine tak slávne zakončil svoju programnú reč s jeho asistentom kaplánom Vojtassákom, s kancelistom Katreňákom, s učiteľom Szontágom (to sú sami evanjelíci), s učiteľom Váradim (izraelita), v spoločnosti viacej kubinských evanjelických panákov a pod strážou troch žandárov išiel do Krásnej Horoky. Tu sa všade podlizoval a chcel navštíviť aj pána rychtára Máčika, aby mu vraj česť a úctu preukázal aj Judáš, keď pred umučeníím Krista Pána v getcemanskej zahrade prezradil ho lískavými slovami: «Zdrav buď Majstre.» Pán rychtár Mačik si tejto úcty nežiadal, nepustil Richtera do svojho domu a celú kompaniu s pomocou občanov vyšikoval na koniec obce, aby tam rečnil ako sa mn vidí.

Ctení voličia a spoluobčania! Pán Richter žiaľbohu, že je katolícky farár, len to obsiahol, čo si zaslúžil. Ten človek, ktorý svoju katolícku stránku, svoje presvedčenie tak ľahko zanechá, a zatají, ktorý ako katolícky kňaz použiť dá sa za nástroj, aby nás katolíkov zmýlil a rozdvojil, s jeho kňazským stavom; ten keď podlizačne približuje sa ku našim príbytkom, keď nás faľošne obchádza a tú jeho «gecemanskú» česť

chce nám preukázať, ten iného nezaslúži len to, čo v Krásnej Horke obsiahol.

Majte sa na pozore, chraňte sa podlizačných Judášov.

Viere a rodu svojmu oddaní Oravci! Vy máte kandidáta, ktorý vás nezradí a nezapredá za všetky poklady sveta. Na toho hlasujte!

Daj nám Bože víťazstva a **nech žije vrele milovaný ablegátsky kandidát náš Georg Bulla!!!**

Z prievidského okresu.

Zriedka sa mi ujde tolko radosti pocítiť, ako dňa 4. a 5. apríla, keď sme nášho vrelemilovaného ľudového kandidáta: pána Kolomana Brestyenzskyho odprovádzali do Handlovej a do Nemeckého Pravna. kde mal povedať svoju programnú reč. V jeho sprievode bol celý rad vozov, ktoré obsadené boli hudbou a kortešmi. Jak v Handlovej, tak aj v Nemeckom Pravne utešene vítali pána Brestyenzskyho. Takto privítať len toho muža zvykli, ktorého ľud miluje. A pán Brestyenzsky požíva lásku celého okresu prievidského. Videl a zkusil som to aj na jeho kortešskej ceste. Celé húfy ľudu šly mu v ústrety. Brány stavali k jeho úcte. Vyrukovaly družice a banderisti. Ozaj človek zaplakal, keď videl túto oddanosť a vernosť. Dosť vzdychali pán Emil Gyuriss a pán Szmrecsányi, ktorí tiež prítomní boli jako rečníci, že prečo nenie sú ľudáci všade tak zorganizovaní a tak oduševnení ako v okrese prievidskom? Hja, má to svoju príčinu.

Nálada pri pánu Brestyenzskom výtečná je v celom okrese a každý sa čuduje nad tým, ako sa tu opovažuje vystúpiť Lojzo Rudnay, keď ho okres nechce a keď istotne prepadne?

Musí buchnúť, čo by hromy bili! Dolu s nim!

Z Trenčianskej.

Ako všade, tak aj u nás z mrtvých vstali dávno zakopaní a zabudnutí liberáli. Za čas koalície pokoj bol v trenčianskej stolici. Liberáli umkli, ztratili sa ako káfor. My mali sme pokoj Nikto nás neprenasledoval bez príčiny ako volakedy. Teraz ale tí istí liberáli, tie isté fi-

gúrky, ktoré nám toľko bólu, krivdy a škody zapríčinily vstali z hrobov, organizujú volakúsi stranu práce a z novu chcú si podmaniť okresy stolice trenčanskej. Aj főispán trenčiansky z nich pochodí. Kto by neznal čo len meno Szalavszký?

Tento človek neznamená pre náš ľud nič dobrého, A práve preto držíme spolu my trenčianski kresťanskí ľudáci. Nedovoľme, aby sa do našich okresov liberáli vodrali. Nedovoľme, aby naši bývalí ľudoví ablegáti prepadli!

Dobre nás na sneme zastupovali. Mnoho pracovali za nás. Takú prácu od liberálov nečakajme. Takí múdri a pracovní páni ako sú: Emil Gyuriss, Georg Szmrecsányi, Ladislav Mednyánszky, Alexander Ernszt a Julius Jánoky-Madocsányi, nesmeli by chybovať z krajinského domu. Hor' sa teda trenčianski ľudáci! Vyvoľme ich znovu!

Volič.

K volebným pohybom.

V Čacanskom okrese s programom vládnej strany kandidovali baróna Ludvika Lévai, ktorý ešte pred niekoľko rokami bol židom. Veľké zásluhy má okolo vyvandrovania. On tiež je jeden z tých, ktorí s kožky nášho vyvandrojúceho ľudu bohatnú. Že jako zaobchádzajú na Čaci s tými, ktorí do Ameriky prácu si idú hľadať, to voličia čacanského okresu dobre vedia a preto o Lévaime, ktorý slovensky nevie, ani počuť nechcú. Kandidát kresťanskej ľudovej strany je Dr. Emil Gyuriss bývalý vyslanec, zvolenie jeho je isté.

Kysucké Nové Mesto. Tu je kandidát vládnej strany starý mameluk Imrich Haydin, ktorého žiaľbohu v Novom Meste s veľkou parádou privítali natoľko, že občania svojmu farárovi, ktorý je horlivý ľudák, aj obloky chceli vybiť. Haydin je neznaboh a nepriateľ slovenského ľudu. Na valnom shromaždení právomocnosti stolice trenčanskej sa bol vyslovil: «viera sem — viera tam», «slovenský ľud neni hoden, aby na svete žil». A tento človek chce byť vyslancom varinského okresu, kde dobrí kresťania a slováci bývajú. Voličia svoju dôveru složia len v známom to bojovníkovi našich zásad, v hr. Alexandrovi Ernszt, toho si zvolia, Haydina

ale, ktorý by kresťanstvo a slovenský ľud keby mohol zedol, nepotrebujú.

V žilinskom okrese sa pohybovali kresťanskí socialisti a zrazu to nechali tak. Nevieime prečo. S liberálnym programom vystupuje Gustáv Kálmán, štátny sekretár. Možno že aj ľudová strana postaví tam kandidáta. Jestli by ale nepostavila, tak voličia nech hlasujú na Valera Šmialovského, kandidáta neodvislej stránky.

Veľká Bytša. Tu bol doposiaľ vyslancom Jozef Teszelszky, ktorý bol volakedy ľudákom, potom vstúpil do ústavnej strany a teraz ostal liberálom. Darmo ale prevracal kepienky, voličia ho už dobre poznajú, o ňom viac ani počuť nechcú. Teraz kandidovali tu s liberálnym programom žida Jozefa Holzmann. Toto je výsledok účinkovania Teszelszkyho.

Považská Bystrica. Tu by chcel byť vyslancom gróf Ján Pongrácz, ktorý vystúpil ako liberál. Tento človek vždy chce byť vyslancom vládnej strany. Roku 1905. vystúpil s programom koalície, lebo tá bola na vláde, teraz je ale liberál, lebo tí panujú. Pán Pongrácz ale akiste nevie, že voličia tohoto okresu len toho si zvolia, ktorý hovorí vie a nie bársjakú čičetku. Tu bude zvolený Georg Szmrecsányi kandidát ľudovej strany, ktorého schopnosť a zásluhy celý okres dobre zná.

V puchovskom okrese za liberálnu stranu vystúpil Alexander Sipeky, ktorý už bol tam vyslancom, voličia ho ale ani nepoznali, nikdy sa neukázal. Kandidát ľudovej strany je Ladislav Mednyánszky. Zvolenie jeho je isté. Ako bývalý vyslanec za okres svoj veľa sa unúval, čo mohol, všetko vykonal. Pozná položenie a potreby svojich voličov, preto s veľkou oduševnenosťou vytrvajú pri ňom.

V bánovskom okrese kandidát vládnej strany je bývalý minister pravosudia Alexander Erdélyi, ktorý veľké zásluhy má okolo do života uvedenia civilného manželstva. Kandidáta ľudovej strany postavíme v tomto okrese tiež a preto voličia nech sa liberálom nesľubujú. Chyba je len tá, že práve niektorí povolani vodcovia ľudu ktorí ale od ľudovej strany počas panovania koalície mnoho dobrého užili, sa teraz od ľudovej strany odvrátili a ju v blate nechali.

V Trenčine vystúpi mimostranny (potajomný liberál) Béla Henrik. Tento človek je

ukrutným nepriateľom práv ľudu a o všeobecnom volebnom práve ani počuť nechce. Ako počúvame, má tu vystúpiť volakto aj s program-

V Novom Meste nad Váhom chcel vystúpiť bývalý vyslanec Aladár Markhot a bol tak slabý, že ho vietor odfúknul. Hýbal sa aj Rudolf Pon-

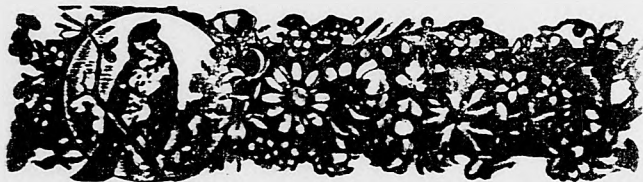
Nová kométa v Milane.

mom kresťansko-sociálnej strany. Jestli by ľudák nevystúpil, tak voličia nech kresťanského socialistu podporujú.

grác, ale on sám nevedel, že s jakým programom. Kandidát vládnej strany je bývalý liberál Mikuláš Vietorisz, človek Tiszov.

Vo Vrbovej aj dvaja liberáli vystúpili, bývalý vyslanec Georg Rudnyánszky a Nádas (žid). Liberálnych voličov je ale v tomto okrese len toľko, že aj jednému ich bude málo. Filberger kresťanský socialista (!?!) zamrzol, Vystúpil aj Julo Markovics národniar.

Frašťák. Bývalý vyslanec Koloman Fodor silou-mocou na tom pracuje, aby on bol úradným kandidátom vládnej strany. Z toho ale sotva bude volačo. Lebo nielen jeho voličia, ale aj vládne kruhy vedia, že Fodor si obracia svoj kepeň, jako vetor ide. Bol liberálom, jakonáhle Tisza prepadnul, Fodor bol prvý, čo ho zanechal a prešiel do ústavnej stránky. Sotva sa rozpadla koalícia, Fodor zas prvý utekal do náručia pod ochranu starých liberálov. Hja, za mandát všetko, ešte aj presvedčenie! To je jeho heslom. Teraz ale má veľké bolenie hlavy, lebo nevie, že vládne Kruhy v Pešti, zvláštne ale v Nitre jako o ňom smýšľajú. Tak je to, keď sa kepienky prevracujú. medzi dvoma stoličkami ostane pod lavicou. V tomto okrese kandidáta kresťanskej strany postavíme tiež a preto voličia nech sa ani Fodorovi, ani druhému nesľubujú.

POLITICKÉ CHYRY.

Do pozornosti poľnohospodárskeho ľudu.

Ako terajšia vláda previesť chce volebnú reformu, to drží vo veľkej tajnosti. To je ale veľmi podozrivá vec. bo keby tí ľudia volačo dobrého chceli, nemuseli by to v tajnosti držať. Že terajšia vláda skutočne na zlých veciach láme si hlavu, to vidno z toho, čo jeden-druhý z ministrov, kde tu prezradia. Tak ozaj na pohoršenie je, čo v jeho programnej reči povedal minister obchodu Hieronymi v Kóbányi, kde sa osvedčil, že on volebné právo predbežne dal by len fabričným a priemyselným robotníkom. Čo povedal s týmto ten pán minister a čo vlastne zamlčal? To povedal s tým, že on hotový je volebné právo dať tisícim fabričných robot-

nikov, ktorí závisia od fabrikantov (zväčša židov) a preto hlasovať musia ako im ich zamestnavatelia rozkážu, hospodárom a hospodárskym robotníkom ale, ktorí sú neodvislí a nábožnejší ako socialdemokratmi zhubení fabriční robotníci, volebné právo dať neni náklonný ten chýrny pán minister. Z tohoto presvedčiť sa môže každý, že terajšia vláda pokračuje zas len v tej liberálnej politike a utlačíť chce ten poriadny, pracovitý ľud, z ktorého všetcia žijeme a ktorí ľudia najväčší čas svojho života v ťažkých prácach trávia v slobodnej prírode jedine od Boha závisia a v úplnej dôvere a horlivosti oddaní sú svojmu náboženstvu a stvoriteľovi. Tento neodvislý a nábožný ľud volebného práva pozbaviť chce terajšia vláda, aby týmto spôsobom zlomila najprvnejší záštit hospodárstva a náboženstva, totiž kresťanskú ľudovú stranu.

Dr. Michal Dömötör

ablegátsky kandidát kresťanskej ľudovej strany
levočského okresu.

Dr. Michal *Dömötör*, ako katolícky spisovateľ, ako pravotár a osvedčený kresťan a katolík, pochvalne známy je v najširších kruhoch katolíckeho obecnstva. Čo on činil a pracoval za ubohý ľud a ak hlbokého je presvedčenia náboženského, to vieme my, ktorí sme videli ako tisíce a tisíce chudobným ľuďom zdarma dával právnu radu v ten čas, keď sa utvorila Katolícka ľudová jednota. Vedia to dobre aj tí, ktorým zvláštna múdrosť pravotárska jeho bola na veľký ošoh. Najlepšie ale vie to sám Pán Boh. Presvedčení sme aj, že ho požehná za bezzistné a blahonosné účinkovanie jeho. Presvedčení sme ale aj o tom, že za jeho neunávné a obetivé účinkovanie požehnáva ho aj povďačný ľud, ktorému v premnohých pádoch pomohol. Aby ale tento výtečník pravotárskej vedy k prospechu pospolitého ľudu ešte viacej účinkovať mohol, potrebné je, aby zaujal miesto, ktoré mu patrí v krajinskom zákonodarstve. V uhorskom parlamente Michal Dömötör za práva ľudu bojoval už r. 1905, keď s programom kresťanskej ľudovej strany zastupoval okres pezinský, v ktorom prítomne vystúpil tamojší rodák, oddaný ľudák a chýrny pravotár prešporský dr. August *Ochaba*. Aby v krajinskom sneme nechýbal dr. Michal *Dömötör*, stredisko kresťanskej ľudovej

strany v porozumení s oddanými ľudákmi levočského okresu kandiduje ho v tomto okrese a nezklameme sa. keď pevne úfame: že levočskí voličia s oduševnenosťou prijmu a za ablegáta istotne aj vyvolia dra Michala *Dömötöra*.

K volebným pohybom v okrese Galánta.

Béla Túri, kandidát kresťanskej ľudovej strany okresu Galánta 10. apríla v sprievode Mikuláša Zborayho držal programnú reč v Galánte. Obecenstvo slávnostne a s veľkými ováciami prijalo svojho ablegátskeho kandidáta. Z Galánty prešiel Béla Túri so svojim sprievodom do obcí Taksony a Pered, kde pri všestrannej pozornosti vykladal svoj program a rečnili aj Mikuláš *Zboray* a Augustín *Gramantik*. Výhlady kandidáta kresťanskej ľudovej strany sú aj v tomto okrese čo možno najlepšie.

BESEDNICA.

Obeta spovednej pečate.

Napísal: *Michal Gahér*, kaplán Orosházskeho.

(Pokračovaní.)

Neočakávaná návšteva.

V mestečku Aix, kde farára Montmoulina súdna stolica odsúdila do medených baní na ostrov Nová Kaledonia, docela zabudli odsúdeného. Nikto nemyslel už viac ani na Lózera, ktorý po zpáchanej vražde ušiel do Ameriky.

Mönier pravotár, ktorý Montmoulina bránil pred súdom, v jeden večer mesiaca februára roku 1891. veľmi bol zamestnaný.

Panovaľa vtedy aj vo Francúzsku ukrutná tuhá zima. Vietor hádzal snáh do oblokov.

Ktosi klopal na jeho dverách.

— Kto ma môže navštíviť v tak ukrutnom čase — myslel si. Ako povedal «volno», vstúpil k nemu do izby cudzí človek a keď mu prial «dobrý večer», pýtal sa ho:

— Pravda, pred tromi rokmi vy ste bol obrancom san-viktoárskeho farára pred súdom.

— Ovšem — odpovedal Mönier.

Cudzý človek začal potom nasledovne hovoriť:

— Na vedomie vám dávam, že ja som Lózer. Teraz som schválne prišiel z Valparaiso v Južnej Amerike, farár, ktorého miesto mňa odsúdili, je cel-

kom nevinný, pretože ja som zpáchal vraždu pred tromi rokmi. Chcem zadosť urobiť za môj veľký hriech, bo ma svedomie neprestajne prenasleduje a nemám pokoja ani za jedno okamženie.

— Bohužial — odvetil Mönier — neskorp sa hlásite. Nuž ako urobíte zadosť za tú veľkú biedu, potupu a haňbu, do ktorej ste uvalil toho nevinného duchovného?

— Ach! Prosím vás pre Pána Boha — zalamoval rukami Lózer — buďte milosrdný ku mne, buďte mi na pomoci, pretože vo dne v noci neprestajne prenasleduje ma tá myšlienka na ten do neba volajúci hriech. Bár s i zaň zadosť urobiť nemôžem, predsa ako čiastočné zadosťučinenie, nech moja hlava zpadne do pilín na gilotine.

— No nezúfajte — kojil ho pravotár — ešte nen celkom neskoro napraviť túto chybu. Na nevinnom duchovnom na šťastie nepreviedli smrteľný výrok a ako viem, žije prítomne ako väzeň v Novej Kaledonii. Jeho matka a sestra tiež žijú.

— Ja som na to nemyslel — hovoril Lózer — že z vraždy upodozrievať budú nevinného farára. Potom aj nuzdával som sa, že upodozrievaný farár pred súdom aspoň tolko vyjavi, že ma vtedy videl alebo že som sa mu z tej vraždy vyspovedal. Bol som tiež tej mieny, že všetko to, čo kňazi o spovednej pečati učia a kázu sú len prázdne reči a ohlasujú to len preto, bo z toho osov majú. Takto som to čítal v zlých knihách a novinách. V Južnej Amerike pri meste Valparaiso kúpil som si pekný majetok, domnieval som sa, že môj veľký hriech ľudia zabudnú a ja spokojne, bez všetkej starosti môžem žiť na mojom majetku. Hrozne som sa ale zklamal, bo ten veľký hriech mi nedal pokoja. Neprestajne mal som pred očami tú ubohú starú ženu, ktorú som zavraždil. Nemsl som žiadnej radosti ani v tom majetku, ani v peknej lichve, ba ani v tých mnoho peňazoch. Aby som sa ako tak uspokojil, písal som istému známemu kupkovi do mesta Aix a prosil som ho, aby mi poslal kystnu sušených slvičiek a k tomu pripakoval posledné tri ročníky jedného vychodiaceho časopisu. Aknáhle som pýtané veci obdržal, zavrel som sa s časopisom do mojej izby a začal som dychtively čítať. Tak som sa dozvedel, že miesto mňa skutočného vraha odsúdili farára Montmoulina, ktorému som sa ja z mojego veľkého hrieho vyspovedal. Ten ale pred súdom moje meno ani len nespomenul, bár jeho mlčaním najväčšiu potupu, haňbu na seba uvalil a hotový bol skorej umrieť, ako moju spoveď vyzradť. Verte mi — pokračoval — tak som plakal, ako malé dieťa. Keď som sa ale dočítal, že nevinne odsúdený farár obdržal milosť a na celý život poslaný je do vyhnanstva na ostrov Nová Kaledonia, hneď som sa odhodlal, že za môj veľký hriech podrobím sa akémukoľvek trestu. Sadol som si hneď na koňa a ponáhlal som sa k Jezuitom o Valparaiso, aby som sa z mojich hriechov vyspovedať mohol. Pán Boh mi hriechy odpustil a tú nádej mám, že nakoľko možno zadosťučiním

za moje hrozné skutky. Spovednému otcovi musel som slúbiť, že cieľom zrušenia nespravodlivého výroku všetko učiním a ukradnuté peniaze s úrokmi navrátim. Len vtedy mi dal rozhrešenie, keď som moje sosnanie opísal a vlastnoručným podpisom potvrdil pred verejným notárom. Po odpredaní mojho majetku odcestoval som hneď do Francúzska a teraz tu stojím, aby som sa podrobil zaslúženému trestu.

Pravotár Mönier počúval Lózera s veľkou zaujatostou a keď jeho vyznanie dokončil, podal mu ruku a povedal mu :

— Bárs ak veľký hriech ste spáchal, ctím vás pre tento váš krok. Dobre ste urobil, že ste najprv ku mne prišiel.

Potom ho uspokojil a ešte ten večer išiel s ním k predsedovi súdnej stolice.

— Chvála Bohu! — povedal predseda — že som vtedy pre tobo odsúdeného duchovného omilostnenie vykonal. Tak ešte vyslobodiť môžeme nevinného jestli ho neusmrtily podnebie a ťažká robota. Zajtraší deň hneď zadám prosbu na ministra pravosúdia o obnovenie pravoty a aby odsúdeného telegrafične zavolali domov z Novej Kalodonie.

— Za ak dlhý čas môže domov prísť — pýtal sa predseda pravotára Möniera.

— Veru to potrvá niekoľko mesiacov — odpovedal pravotár.

— Máme teda dosť času prichystať sa k obnoveniu pravoty — povedal predseda a doložil :

— Keby ten duchovný aspoň to bol povedal pred súdom, že v ten kritičný deň v kláštore videl Lózera.

— Lenže spovedná pečat mu ani to nedovolila, on je obetou spovednej pečate — odvetil pravotár.

(Pokračovanie nasleduje.)

CHYRNÍK.

Zmena v sprave nitrianskeho biskupstva. Osvietený pán biskup nitriansky skut. vnút. tajný radea Imrich Bende vzhľadom na svoj vysoký vek na vlastnú prosbu s privolením jeho veličenstva kráľa, jako najhlavnejšieho patróna cirkvi, kroz rímsku apoštolskú svätú stolicu bol oslobodený od spravovania nitrianskej diecézy, ale biskupský titul a ku tomuto viazané predpráva mu boly ponechané. Spravovaním nitrianskej diecézy jako apoštolský administrátor poverený je výpomocný biskup gróf Vilhelm Batthyány, ktorý teraz už aj biskupské dôchodky bude uživa a síce tak, že svojmu predchodcovi na základe vzájomného dohodnutia, ktoré kráľ odobril, zabezpečil zodpovednú summu na zaopatrenie. Imrich

Bende, klorý má nateraz 86 rokov, aj naďalej bude bývať v biskupskom hrade v Nitre, kdežto nový nitriansky biskup gróf Vilhelm Batthyány svoje sídlo najbližšie preloží do obce Močonok, kde bude umiestnený aj diecesálny úrad spolu s osobníctvom. Gróf Vilhelm Batthyány narodil sa roku 1870. R. 1900. kráľ vymenoval ho za nitrianskeho kanonika a roku 1904. ostal cum iure successionis (s právom následníctva) koadjutorom nitrianskeho biskupa Bendeho.

Hlboký zármutok v rodine grófa Aladára Zichyho.

Vútorok 5. aprila ráno zomrela v Budapešti manželka bývalého ministra okolo osoby jeho veličenstva, grófa Aladára Zichyho hviezdokrižna dáma rodená grófka Henrietta Hunyady. Grófka sa narodila roku 1872. a pred 17 rokami sa vydala. Pred svojou smrťou bola dlho nemocná; v sobotu previedli na nej v klinike aj operáciu, ale jej pomôcť už nemohli. Zosnulú grófku vo stredu popoludni posvätili v palote grófov Zichovcov na Szeitovského námestí a potom ju odviezli do obce Vajta, v stolici Fejér a tam ju v rodinnej krypte uložili na večný odpočinok.

Chýry z biskupstva Spišského. Osvietený pán biskup dr. Alexander *Párvy* k zaokrytiu útrat oprave-
nia kostola v obci Kislápos (Lapšanky, spišská stol.) daroval 200 korún.

Chýry z biskupstva košického. Osvietený pán biskup dr. August *Fischer-Colbrie* vo veľkonočnú nedeľu v sídelnom chráme biskupskom odbavoval slávnostnú svätú omšu, za ktorej príležitosti vo veľkom počte shromážděným veriacim udelil pápežské požehnanie s plnomocnými odpustkami spojené. — Slávnostnú kázeň držal praelát-kanonik a mestský farár Ondrej *Kozora*. — V tohoročnom 5. obežníku cirkevnom osvietený pán biskup uverejňuje úpravu poťažne cirkevného spevu pri sv. omši a iných pobožnosťach, nakladá spolu organizáciou, aby držali sa tohoto predpisu. Osvietený pán biskup vyzýva ďalej duchovenstvo a veriacich, aby sa súčasťnili na púti, ktorú na pamiatku 900 ročného kresťanstva v Uhorsku, viacerí osvietení páni biskupi Uhorska vedú teraz do Rímu k oslaveniu aj tej udaoisti, že pápež Silvester II. sv. Štefanovi daroval pápežskú korunu. Vo Velkú Sobotu po hrubej sv. omši osvietený pán biskup diakona Gabriela *Hudák* vysvätil za kňaza. — Arpád Aristid *Möller*, zaslúžený prof. a kňaz praemonštratský zomrel v 39. roku veku svojho a pochovaný bol 31 marca. Na pohrabe medzi mnohými inými prítomný bol aj osvietený pán biskup. — Jána *Gočsál* farára obce Kassabéla z tej príležitosti, že túto farnosť už cez 10 rokov príkladne spravuje, slávnostne pozdravili jeho verní farníci. — Kruh katolíckych elementárnych učiteľov, svoje ročné valné shromážděnie vydržiaval 31. marca. — Ján *Vida* kaplán z Füzérradvány cestoval minule z Miškovca do Košíc a na železnici akýs bezbožník ukradol mu 230 korún.

Pavel Palfy †, okresný dekan, farár povážsko-bystrický, výborník trenčianskej stolice v 59. roku veku a v 34. roku blahonosného účinkovania svojho po zdi-

havej nemoci a pobožnom prijati svätých sviatosti usnul v Pánu 5. aprila. Pochovali ho 7. aprila za všestrannej sústrasti miestnej inteligencie a prepočetných veriacich. Odpočinutie večné daj mu Pane!

Púť na milostné miesto Maria Cell. Jako po iné roky, tak aj včul pohne sa púť z obce Chynorán na milostné miesto Maria Cell a to 1. mája. V tento deň po litáeiacich s vystavením prevelebnej sviatosti Oltárnej shromaždení pútnici pojdu na železničnú stanicu chynoránsku. Z Chynorán pohne sa vlak o pol tretej hodine popoludní. Na stanici Sarluska-Üzbégh presadnú pútnici na vlak, ktorý ide do Lipótváru a do Prešporka. Noví pútnici môžu sa pripojiť na každej stanici až po Prešporok. Do Prešporka dorazia pútnici 1. mája večer o 10 hodine a tam prenocujú. Dňa druhého mája ráno odovzdá sa batožina furmanom a pútnici pôjdu na sv. omšu ku prevelebným pánom Jezuitom. Dalšiu cestu riadia vodcovia púte. Kto súčasniť sa chce na tejto púti, nech do 23. aprila hlási sa u Pavla Bzák v Chynoranoch.

Chýry zo Šáriša. *Prešov:* Vo Velkonočnú nedeľu slávnostnú sv. omšu s veľkou assistenciou odbavoval a kázeň držal praepošt a mestský farár Adalbert *Zabovrovszky*. — Stoličný gazdovský spolok z tej príčiny, že Julius *Tergina* školdozorca a kráľovský radca všemožne podporoval vydržiavanie gazdovských prednášok a k tomu povzbudzoval aj učiteľov svojho okresu, vyslovil mu svoje uznanie a vrelé vďaky. Tenže stoličný gazdovský spolok rozdáva teraz gazdom sromčoky, ktoré za lacnú cenu prepúšťa patričným ministerstvo orby. O tieto stromky uchádzajú sa ale tak mnohí, že pre nedostatok stromkov nebolo možno vyhovieť žiadosti 1300 gazdov. — *Héthárs:* Liberáli tunajšieho okresu znovu sa spojili a utvorili si takrečenú robotnú stranu liberálnu. Darma sa pachoria! V tomto okrese za ablegáta istotne vyvolený bude kandidát kresťanskej ľudovej sirany dr. Achil *Baán*. — *Megye:* Peknej a zriedkavej slávnosti účastní boli veriaci tejto obce. Novovysvetený kňaz Gabriel *Hudák*, 29. marca odbavoval tu slávnostne prvú sv. omšu, pri čom rukovodičom bol mu titulárny kanonik a farár z Nagysárosa Anton *Kleimovszky*. Po sv. omši primiciant udelil požehnanie svojim príbuzným, duchovenstvu a národu vo veľkom počte na slávnosti prítomnému. Novovysvetený kňaz poslaný je za kaplána do Ternye. — *Szinye:* Na tunajšiu kaplánsku stanicu za kaplána poslaný je kaplán z Ternye Jozef *Szoncsó*. Tunajší veriaci sa tomu veľmi tešia, pretože tu už cez 9 rokov nebolo kaplána pre nedostatok duchovných. — *Ternye:* Tunajší farár Rudolf *Csupák* minulé dni v obciach Szinye a Kajáta v názorných obrazoch predstavil Palestínu a v obciach Monyhád a Szentkereszt umučenie Pána našeho Ježiša Krista. — Ku krajinskej púti, ktorú osvietení páni biskupi Uhorska 11—22. aprila vedú do Rímu, z duchovenstva košického biskupstva pripojili sa: Rudolf *Csupák* farár z Ternye a farár zo Szinye Ján *Kurimszky*.

Zomrel na vlaku. Pavel Homiesko, 60-ročný pra-

votár z Humenného (stol. zemplínska) po tieto dni v úradnej záležitosti s viacerými ľuďmi na železnici cestoval do Košíc. Pravotár odrazu ostal zle a mŕtvý klezol vo vozni. Porazilo ho na srdce.

Zasnubenie. Ján Lojkovics r. k. učiteľ v Liesku (Orava) si zasnúbil slečnu Marišku Molcsán r. k. učiteľku v Trstenej.

DOPISY.

Turdošin (Orav. stol.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Velactený Pán Redaktor!

Prosím o láskavé uverejnenie tohoto dopisu v našom «Krestane».

Konečne prišiel, hovoril a — pošiel. Kto? *Richter*. Ten Richter, ktorý r. 1896. jako náš kaplán s krížom v ruke nás viedol do boja proti liberálom, ten Richter ktorý vtedy roztrhnúc reverendu, holé prsia nastavil bajonetom žandárskym, ten Richter prišiel dnes 4. apríla do nášho mestečka. Na stanici železničnej mnohí sme ho čakali. Celý zástup. Ohnivým oduševnením. Jakoby nie, toľkého bojovníka kresťanstva! Podozrivé nám ale hneď bolo, že žiaden kňaz, ale tým viac židov a bývalých liberálov čakalo. A zlá predtucha nás uezklamala.

Nechceli sme ušiam veriť. Jakoby sme najškaredjšiu kliatbu boli počuli. *Richter* vystupuje nie s ľudovým, lež s liberálnym programom. Hrúza! Katolícky kňaz medzi liberálmi! Jaký to obraz! Jako keď Judáš stál medzi židmi jednajúc sa na Krista. A ten človek čo nabrzgá na našu kresťanskú ľudovú stranu! A ten človek jako vychvaloval protizákonnitú liberálnu vládu! Nemožno bolo to poslúchať.

Poberal som sa ďalej, ešte raz sa rozhlídnúc po zástupe. Len vtedy som videl, že celý len zo židov, žien, učňov a detí pozostáva. Teda väčšina ľudí, ktorí ho už prv poznali, doma zostali. Tu sa mi otvorily oči a rozum: videl a porozumel som všetko. Uveril som už teraz, čo ľudský jazyk už tak široko rozniesol, že on len k vóli dlžobám vystupuje, že kassy... že otca svojho... ale mlčte ústa moje, aby sa čitateľ nepohoršil. Oh, mnoho by vedely hovoriť naše ženičky. Myslel som, že tá pracovná národná strana je naša stránka, ale teraz vldim, že je to nič iného, jako barania koža na vlkovi starého liberalismu.

A toho človeka Vojtassák kaplán, ten moderný svätý sprovádza, ktorý pre dubovskú faru čestným slovom zaprel svoju slovenčinu a teraz úfajúc inú, na vóz liberálov sa obliepa.

Koniec koncom: Tvrdošanom úsmev na tvári za-

mrznul, hlas v hrdle zaviazgnul. Deti, ucnovia. ženy a židia kričali «éljen», kresťanskí voličia ale «abcug». Reč mu moc razy pretrhli a trpkými pravdami mnoho krve do tvári vohnali. Len jedno nám ľúto: hydina na vajciach sedí a ženy nám záprtky dať nechcely. Nech ale ešte raz príde!

Občan.

Podolin (Spiš.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Vysokoctený Pán Redaktor!

Prosím o uverejnenie tohoto dopisu v našom mi-
lom «Krestane».

Podolinský Katolícky Čitaci Kruh držal dňa 4. apríla s tanečnou zábavou spojené maďarské a nemecké predstavenie. Herci šikovne hrali a viac poslucháčov by zaslúžili.

Veľmi nápadne bolo, že ani polovica údov Kruhu nevzala účasť na tej práve pre nich sriadenej zábave. Zvedaví sme, ako sa budú údovia kruhu držať pri terajšej ablegátskej voľbe. Ako od obyvateľov toho svojej katolíckej viere vždy aj počas reformáci verného mesta celkom správne môžeme očakávať, že až do jedného len na nášho ľudového kandidáta budú hlasovať. Všetky každý verný katolík by pri tej voľbe len kandidáta kresťanskej ľudovej strany mal podporovať. Po všetkých vrchoch a dedinách nášho čisto katolíckeho okresu by sa teraz len to jedno heslo malo spomenúť:

Nech žije dr. Anton Beszkid, kandidát kresťanskej ľudovej strany!

Podolínčan.

Ružbach (Spiš.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Velactený Pán Redaktor!

Raďte prosím tieto riadky uverejniť v našom «Krestane».

Radostne zbadat v tejto farnosti, ku ktorej tri obce patria asice: Nizný Ružbach, Vyšný Ružbach a Lackova, veľký pokrok vo vzdelanostnom ohľade. Obe Ružbachy postavili zo svojich vlastných sil krásne poschodové školy pre dvoch učiteľov a aj majú po dvoch učiteľov. V Lackove, ktorá obec tiež má svojho diplomovaného učiteľa, nedávno vystavil sa nový kostol. Časopisov hodne chodí do tej farnosti. Vo všetkých troch obciach má spolok sv. Vojtecha asi 40 údov, Posol b. Srdca má 23 predplatiteľov, Sv. Rodina 164, Kráľovna sv. Ruženca 19, Krestan 8 a Naše Noviny 1. Je nádej, že sa tu pomaly aj kresťanské politické časopisy vo väčšej miere budú rozširovať.

Čo sa terajšieho politického položenia týka, sú všetci gazdovia kresťanskí ľudáci a tvoria mocnú pevninu kresťanských zásad. Po celej farnosti sa teraz jednohlasne ozýva: **Nech žije dr. Anton Beszkid kandidát kresťanskej ľudovej strany!**

V mene ostatných jeden volič.

Z Radošiny.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Ctený Pán Redaktor!

Prosím o uverejnenie tohoto dopisu v našom «Krestane».

Bližia sa voľby. Teší nás to, že budeme mať príležitosť na javo dať svoju vernú prítulnosť k práporu ľudovej strany. My čo osvietení občania nevšímame si hlúposti liberálnych kulifajov, ktorí nám dosť zlého navarili za ten čas čo panovali. Ľudová strana, bárs je malá, nám už previedla, že sluhovci dostávajú podporu na lekára, na pohrab; že chudoba menšiu daň platí, že vojaci v žatve môžu domov prísť rodičom pomáhať, že požičky nie u úžerníkov, lež v úverkových spolkoch môžeme dostať atď. Nenie vytvorené, že s bielou zástavou pojdeme na voľbu. Okrem krivonosých sotva bude mať koho pero obce našej. Nech žije kresťanská ľudová strana, nech vstúpia už raz do seba liberálni figliari.

Ján vyšší.

Z V.-Topolčian.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Ctený Pán Redaktor!

Uctive prosím, ráčte uverejniť týchto pár riadkov v našom obľúbenom «Krestan»-e.

Radostou začalo oplývať naše kresťanské srdce, keď sme počuli, že predsa sa len našiel kandidát ľudovej strany aj pre náš okres. Bohužial náš farár Eugen Holadi, rodák z Bytče a zeman, nevieme aký len ďalej zostáva vo svojej liberálnej vzteklosti, nechce stať pod prápor ľudovej strany, ktorá zástáva ľud kresťanský. On vždy musí byť pri voľbe v tom politickom ležení, kde je celá kopa krivých nosov a náramná hromada takých katolíkov, ktorých život je protivou katolíckej mravonauke. Už ťahá tento zvädnutý človek ku šesťdesiatim a nechce do seba vstúpiť. My si ale z toho nič nerobíme, my kráčame po ceste politiky kresťansko-ľudovej, my si nevšímame zlý príklad, lež len svojho svedomia hlas, lebo dobre vieme, že v deň súdny aj z toho musíme počet skladať, ako sme sa pri voľbách chovali.

Jeden čizmár, ľudák.

**Neváhajte, keď vás hlava
bolí lež potrebujete hneď**

Beretväs-pastille

ktoré za desať minút zastavia najtuhšie
migrén-hlavy bolenie. — **Cena K 1.20.**
Lekármi odporúčaný liek.

K dostaniu v každej lekarni!

Dorába Tomáš Beretväs, lekárnik Kispest.

Prí 3 škatulkách
zasielka franko..

Najlepší český prameň k objednaníu.

Lacne perie na postel!

1 kg. sivé drápané 2 K, leďšie
2 K 40 h.; polbiele 2 K 80 h.;
biele 4 K, biele páperové 5 K
10 h.; 1 kg. veľmi fajne, ako
snah biele, drápané 6 K 40 h.,
8 K.; 1 kg. papierie, sivé 6 K,
7 K.; biele fajnové 10 K.; naj-
fajnejšie papierie z prs 12 K. —
Pri obľadaní 5 kg. franko. —

Hotové postele z hustej tkaniny červeného, modrého, bieleho
alebo žltého nankingu, 1 perina. 180 cm. dlhá
116 cm. široká s dvomi podhlavkami, každý 80 cm. dlhý, 58 cm
široký, naplnený novým, sivým, veľmi trvácim perím 16 K;
polpapierie 20 K; papierie 24 K; jednotlivé periny 10 K, 12 K,
14 K, 16 K; podhlavky 3 K, 3 K 50 h., 4 K. Vývoz s postovon
lobierkou od 12 K počnúc franko. Výmena alebo návrat dovolené.

Za nezodpovedné návrat peňazi. **S. Benisch v Deschenitz**
číslo 826. Böhmerwald. Cenníky franko zdarma.

Rozmary a žarty.

Dar. Malý Janík: Pán ujček, dali vás otec pozdra-
viť a poslali vám do daru toto víno.

Ujček: Ah, ah, povedz otcovi, že mu Ďaku-
jem; zaiste to bude víno vzácné, od koho že ste ho
kúpili?

Malý Janík: Aj my dostali sme ho do daru, ale
nám bolo prikyslé.

Divná radosť. Školský sluha súc vyslaný do
domu rodičov Ondrejka, aby sa vyzvedel, že prečo
tento nebol v škole, našiel ho celkom opuchnutého v
posteli ležaf:

— Ah, ja som myslel, že ty máš len takú
«školskú» chorobu, teším sa, že si skutočne chorý.

*

Predsa sa vyčkal. Istému učňovi už dávnejšie
sluboval majster, že ho nabije, ak sa nepolepší; konečne
ho aj nabíl.

— No, chvála Bohu — vykrikol naradovaný
učeň — že ma už nabíli, lebo som sa vždy obával
bitky.

*

Pred súdom. Sudca: Nepovedal som vám po-
sledný raz, aby ste sa tu viackrát nedal videt?

— To som povedal aj žandárovi, ale ten nechcel
o tom ani počuf.

Odkazy redakcie.

G. P. O. Vy páchnete cesnakom. Koňské viršle li-
berálov sú vám zaiste milšie ako kresťanské zásady.

O. N. M. Budúce uverejníme. Žiadosť predložíme
na patričnom mieste.

B. H. Č. Čudujeme sa, že u vás zas tolki sadajú
na lep liberálom.

**Krestania katolíci, čítajte len dobré katolícke
knihy a časopisy!!**

Predošlé zdravie

obsiahne! Slabosť a bolasti pominú, oči, svaly a nervy sa posilnia, prechladnutia
sa tiež netreba báť a nastáva čoskoro úplné vyzdravenie pri upotrebovaní opravdového Elsa-Fluidu. Tuct na próbu franko
5 korún. V. Eugen Feller lekárnik, Štubica, Kostolná-úlica č. 18. (Záhrebská-stol.)

Ceny potravných článkov.

V Budapešti, 12. apríla.

Úradne značené ceny za 100 kilogramov. **Pšenica:**
tisská K 28·20—29·20, stolnobelohradská K 27·70—29·10,
peštianska K 28·10—29·10, banátska K 28·10—29·20. —
Raž: prvotriedna K 18·65—18·75, druhotriedna K 19·20
do 19·30. — **Jačmeň:** prvotriedny K 14·10—14·20,
druhotriedny K 13·80—14·00. — **Proso:** K —, —,
do —. — **Ovos:** prvotriedny K 15·70—16·00, druho-
tiedny K 15·20—15·60. — **Kukurica:** K 12·20—12·40
Repica: K —. —. —.

Múka pšeničná:

č.	0	1	2	3	4	5	6
K	22·02	21·00	21·40	21·00	20·60	201·0	19·10
		č.	7	7½	8		
		K	17·20	14·80	7·60		

Za 50 kilogramov i s vrecom.

Drobné otruby: K 5·80, hrubé K 6·00.

Strova: Fazuľa obyčajná biela K 22·00—21·00,
azuľa strakavá K 16·00—15·00. — **Hrach:** nelúpaný,
čistý K 30·00—31·00, lúpaný K 46·00—54·00. — **Šošo-
vica:** čistá K 26·00—36·00. — **Konopné semä:** K 23·00
do 24·00. — **Mak:** K 55·00—57·00. — **Rasca** (kmin):
Kor. 107·00—108·00. Všetko po 100 kilogr.

Sviňská masť: budapeštianska K 180·00—181·00,
vidiecka K 000·00—000·00.

Slanina: mestská 4-kusová K 153·00—154·00,
3-kusová K 156·00—157·00. vidiecka K —. —. — za
100 kilogr.

Datelinové semä: Červená datelina K 178·00
192·00, lucerna jasnozrná K —. —. — za 100 kg.

Lekvár: srbský K 40·00— bosenský K 44·00—
46·00 po 50 kilogr.

Koloniálny tovar: Cukor v klobúkoch K 84·00 do
84·50, kockový K 86·50—86·50, žltý K 84·50—84·50 zu
100 kilogr.

Spiritus: Rafinovaný odanený vo veľkom 179·00 do
180·00. Denaturalisovaný, ku priemyselným účelom jeden
barill 50 50—51·00.

Petrolej: Fiumánsky kríšťalový K 35·50, fiumánsky
White-Star (***) K 29·50 za 100 kilogr. so sudom.

Zemiaky: (hornouhorské) ružové K 6·50—7·00, žlté
K 6·80—6·80 za 100 kilov.

Slivy: bosenské (100 kusové) K —. —. —
srbské (100 kusové) K 22·50—23·00 po 50 kilogramoch.

Vajcia: prima uhorské K 68—69, od Tisy K 67—
68, sedmohradské K 66—67 jedna kystňa, obsahujúca
1440 kusov vajec vo veľkom.

Drúbež (hydina) živá. Husy krmené K 1·60—1·70
kilogr.; kurence k smaženiu a k pečeniu K 1·80—2·60,
slepky na polievku K 3·30—4·30 za jeden pár.

Maslo: k čaj K 2·70—2·90, k vareniu K 1·80—2·40.

Brády-ho

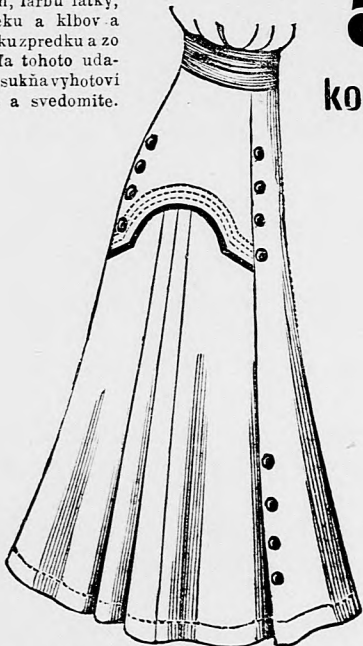
žalúdoové kvapky
s ochrannou známkou

li. Pravy

Panny Marie mariacellskej, ktoré ľud menuje žalúdoovými kvapkami mariacellskými, už od tridsať rokov tak-osožne pôsobia, že v každej domácnosti nevyhnutne sú potrebné. Kvapky tieto nedostiziteľne dobre účinkujú pri každého druhu zhubení žalúdka, proti záhe, neriadnej stolici, krčom v žalúdku a v hlave, daveniu, bezsnosti, bezkrvnosti a bladosti. K dostaniu sú v každej lekárni. Cena veľkej flášky K 1.40, malej flášky 80 h. 6 flášiek 5 K, 3 duplované flášky za 4.50 K franko sa zasiela. Objednať možno poštou a zasiela. K. Brády lekárň k „Uhorskému Kráľovi“ Viedeň. I. Fleischmarkt 2., Sklad 212. Pozorujeme na ochrannú známku s vyobrazením Panny Marie Cellanskej, na červené zaobalenie a na podpis pod obrazom.

Pri objednávke prosíme udať fazón, farbu látky, ší ku drieku a klbov a sukne dĺžku zpredku a zo zadku. Dľa tohoto udania každá sukňa vyhotoví sa presne a svedomite.

5
korún

Reklám 5 korún. Praktická sukňa k cestovaniu a obyčajnému noseniu vkusne zostavená solídnu prácou. Feš passe ozdobená je borthnou a šujtašmi hodobavne lesku, pod ktorými zbokú sú vkladane a zpredku prázdne taltne. Z látky novej bruenskej vzorky svetlo-biele alebo olivo-biele prskanej, alebo jednoduch j čikovanej látky pre mužských pekná a trvanlivá hmota **5 korún.** — Reklám súkňa vylučne len v jablonej hladkej drapp farbe večnej trvácnosti **5.50 korún.** — Z lodenu alebo z polovičateho súkna v čiernych, sivých, tmavo-svetlých, barnavých, olivo-zelených farbách **6 korún.**

„KU SCHOSSENFABRIKE“
XVI., VIEDEN, Neulerchenfelder-strasse 2
Dopisovanie v slovenskej reči.

Direkcii Schlossfabrik, Viedeň.

Úctive dávam na vedomie, že objednaná sukňa, priš a a úplne sodpovie, včul ale prosím posaf mi ešte jednu tej ist-j vzorky a spodobnými hodobavne lesku borthnami z tezej tmavo-svetlej bruenskej látky atď za 5 korún.

Ostávam i ďalej vašim odberateľom s úplnou úctou Jozef Miller Békés 1. decembra. Takács-u. 933. č.

Taketo a tomu podobné dopisy bez dotazovania a prosby dostávame každodenne.

Kto žiada požičku?

Kto na svoji majetok záložnú požičku mieni si vypožičať, tak nech sa s dôverou obráti ku „Kis-birtokosok Országos Földhitelintézet“ Budapest, V., Géza-u. 2. (svoj dom). Tento ústav dáva ľak malú jaku aj veľkú požičku, preto aby bolo spomozeno stredo- a malo-hospodárom. Pre toto požičky už od 300 korún dáva. Kto veľké úroky prinútený je od jeho dluhu platiť, tomu náš ústav s lacnou požičkou ľahko môže pomôcť na jeho ľarobách. Predošlých veriteľov tento ústav s touto požičkou vypľati, a za lacné peniaze odpravi všetky tie prekážky, ktoré sú s dávaním tejto požičky spojené. Požičky sa dávajú do polovice hodnoty majetku. Keď dlžník poriadne plati, ústav náš požičku nemôže vypovedať, ale dlžník svoje dlhy bardský, jeho v celkosti alebo v čiastkách bez veľkých pobodných výdavkov môže si splatiť. Pri parcelovaní na pomoci je v každom ohľade. Ústav na jednoduchý list bhr komu ochotne odpoveda.

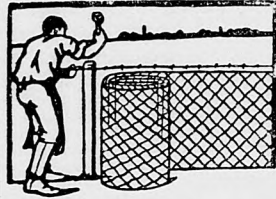
Oznamy prijíma

administracia

„Krestan“

Budapest,

Szentkirályi-u. 28.

Plot z drótu
najlacnejši

k dostaniu je v dielni

Michala Stadler

na drotové pletivo, sitá a ploty
roku 1872. založenj.

Budapest, VI., Váci-körút 43.

Cenn ky franko. Spofahlivá a chyľrá výsluha.

Ochranca zdravia je v každej domácnosti
nevyhnutne potrebný pôvodný

Slanovinový lieh sily

K dostaniu je všade vo fláškách po 40 hal. 1 a 2 korunách. Prijat treba len povodný slanovinový lieh sily.

Pozvanie.

Gajarský gazdovský potravný spolok dňa 10. aprila v nedeľu popoludni o 3 hodine v katolickej škole

riadne valné shromaždenie

bude držať, ku ktorému sa údovia s týmto povolávajú.

Predmety:

1. Zpráva správy a dozorného výboru.
 2. Predostrenie rokzakončujúcich účtov, uznanie a udeenie prepustenia výboru.
 3. Uzavrenie o rozdelení čistého osohu.
 4. Voľba dozorného výboru.
- Účty cez 8 dni v miestnostach spolku komukolvek k obzretiu sú vyvesené.
V Gajaroch, dňa 29. marca 1910.

Správa.

Rušeň!

!!! S 18 prvými vyznačeniami !!!

Ludvik Kállai motor dielňa

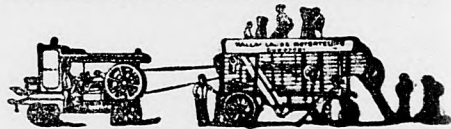
Budapest, VI., Gyár-utca 28. szám.

Odporuča najvreljej Ludvika Kállai

elektrické benzinlokomobil stroje v mlatbe

s dvojim vystrojenim ku čisteniu.

!! Úplná záruka za viborné mlatenie !!

!!! Jedina novota !!!

!!! Najjednoduchejši a najdokonalejši mlatebný stroj prítomnosti !!!

Bez strojníka ľahko k vedeniu bár ktorým gazdom aj medzi domami slamou krytými.

Osobvtná trieda pre stroje polnoho hospodárstva ako:

parostroje, mlyny, rajtare, stroje k mlateniu a ku siatiu atď.

Ludvika Kállai ktoré sa v našej vlasti

najlepšie podarili.

Cenník s obrazmi na žiadost zdarma a franko.

Rušeň!